

SCHAKTÖVERVAKNING INOM KVARTEREN

# TRÄDGÅRDSMÄSTAREN OCH BRASAN

Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning inom fornlämning  
Sigtuna stadslager L2015:2168, kvarteren Trädgårdsmästaren 6 och Brasan 3,  
Sigtuna kommun, Stockholms län

DANIEL MATSENIUS



Rapporter från Arkeologikonsult 2021:3464

ARKEOLOGIKONSULT  
Optimusvägen 14  
194 34 Upplands Väsby  
Tel: 08-590 840 41

[www.arkeologikonsult.se](http://www.arkeologikonsult.se)

OMSLAGSBILD: Översikt över schaktet i Långgränd. Foto från söder.

**ALLMÄNT KARTMATERIAL:**

Fastighetskartan: © Lantmäteriet

Terrängkartan, samt GSD-Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0)

© Arkeologikonsult 2021

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.

Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

SCHAKTÖVERVAKNING INOM KVARTEREN

# TRÄDGÅRDSMÄSTAREN OCH BRASAN

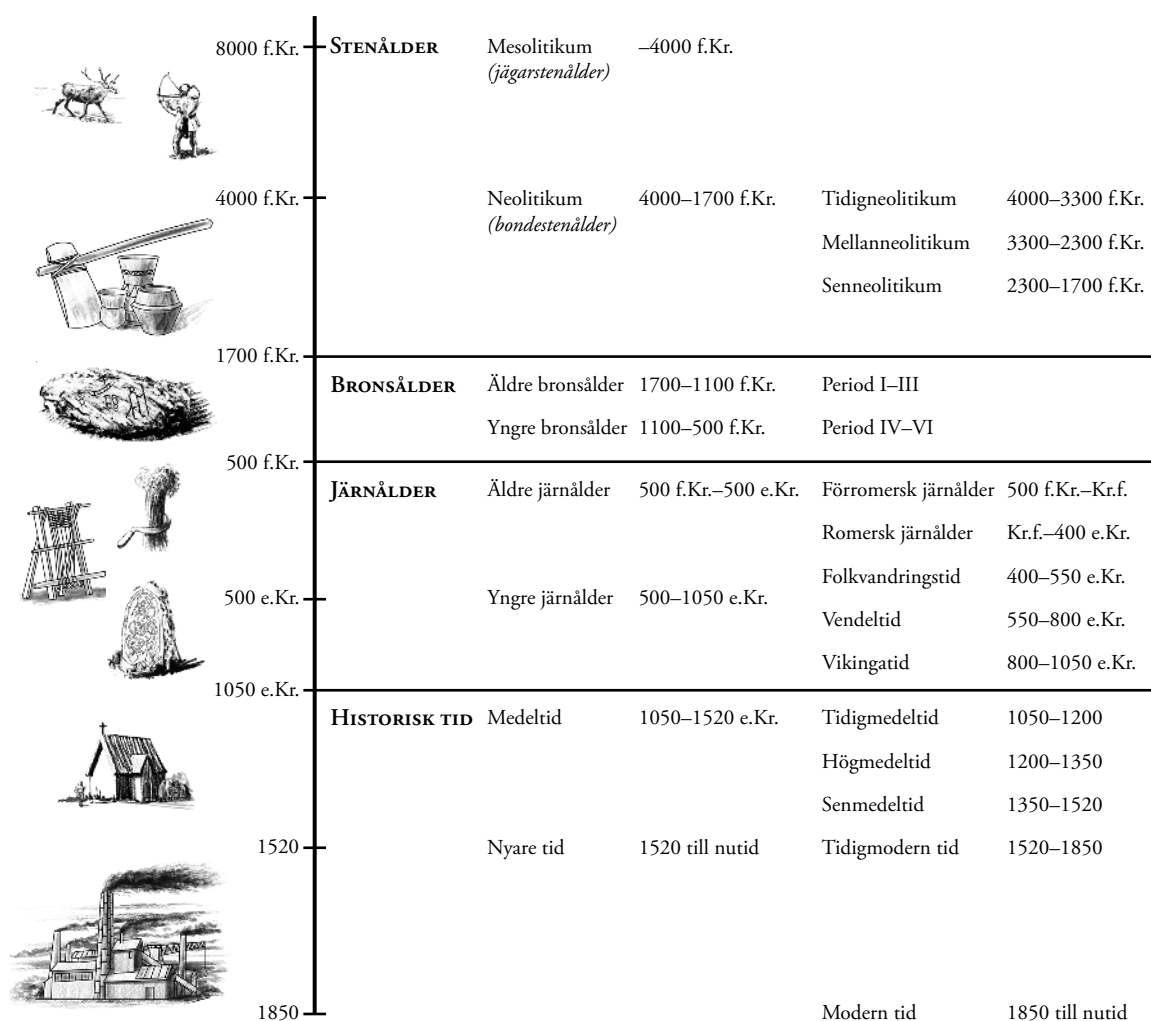
Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning inom fornlämning  
Sigtuna stadslager L2015:2168, kvarteren Trädgårdsmästaren 6 och Brasan 3,  
Sigtuna kommun, Stockholms län

DANIEL MATSENIUS

Rapporter från Arkeologikonsult 2021:3464



## ARKEOLOGISK PERIODINDELNING



### ANTIKVARISK BEDÖMNING

Antikvarisk bedömning anger hur man enligt kulturmiljölagen (1988:950), och till viss del även skogsvårdslagen (1979:429), bedömt lämningen och dess eventuella lagskydd vid registreringstillfället. Den slutgiltiga bedömningen görs alltid av Länsstyrelsen.

**Fornlämning** är en lämning som omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den tillkommit före 1850, är en lämning efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

**Möjlig fornlämning** innebär att man vid registreringstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fornlämning

eller inte. Lämningen måste vara bekräftad i fält. Möjlig fornlämning kan även anges för en lämning som har undersökts i samband med en arkeologisk undersökning, men där man inte fastställt lämningens utbredning.

**Övrig kulturhistorisk lämning** används för kulturhistoriska lämningar som har tillkommit efter 1850, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, till exempel fyndplats eller plats med tradition.

**Ingen antikvarisk bedömning** används för lämningar som blivit helt borttagna genom en arkeologisk undersökning eller förstörda. Inget skydd enligt kulturmiljölagen kvarstår. Lämningar som endast är kända via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa och inte har kunnat återfinnas i fält, kan inte heller ha en antikvarisk bedömning.

# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

---

INLEDNING, SYFTE OCH GENOMFÖRANDE .....	7
RESULTAT .....	8
ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	10

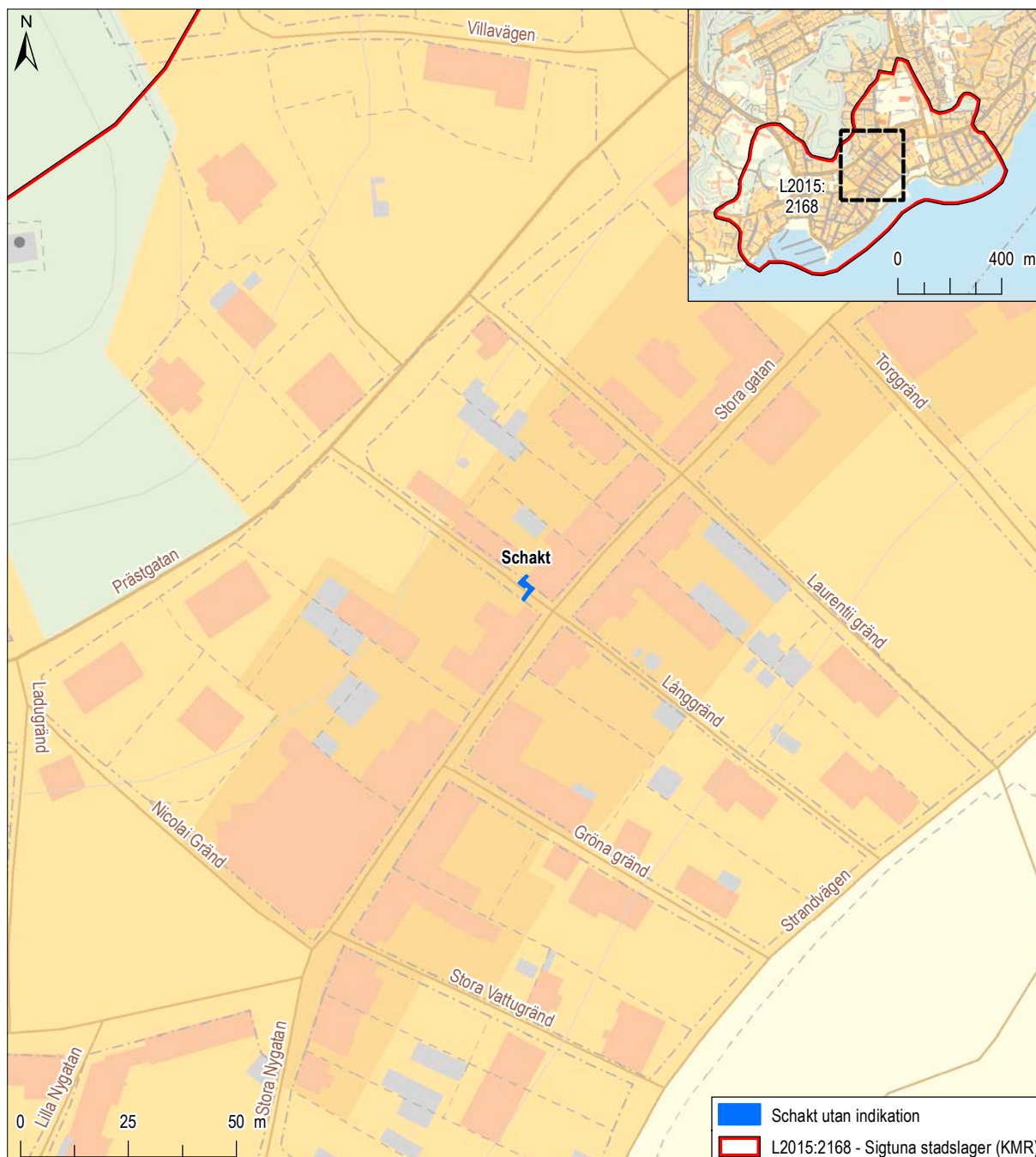


Figur 1. Platsen för den arkeologiska undersökningen i Sigtuna stad. Mot bakgrund av Terrängkartan, skala 1:50 000.

# INLEDNING, SYFTE OCH GENOMFÖRANDE

Arkeologikonsult har på uppdrag av Länsstyrelsen i Stockholms län den 12 april 2021 utfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom Sigtuna stadslager (L2015:2168), Sigtuna kommun, Stockholms län (figur 1 och 2). Undersökningen föranleddes av att Vattenfall Services

Nordic AB skulle anlägga en ny elkabel på uppdrag av Vattenfall Eldistribution AB inom fastigheterna Trädgårdsmästaren 3 och Brasan 6; tvärsöver Långgränd. Syftet med undersökningen var att dokumentera eventuella fornlämningar.

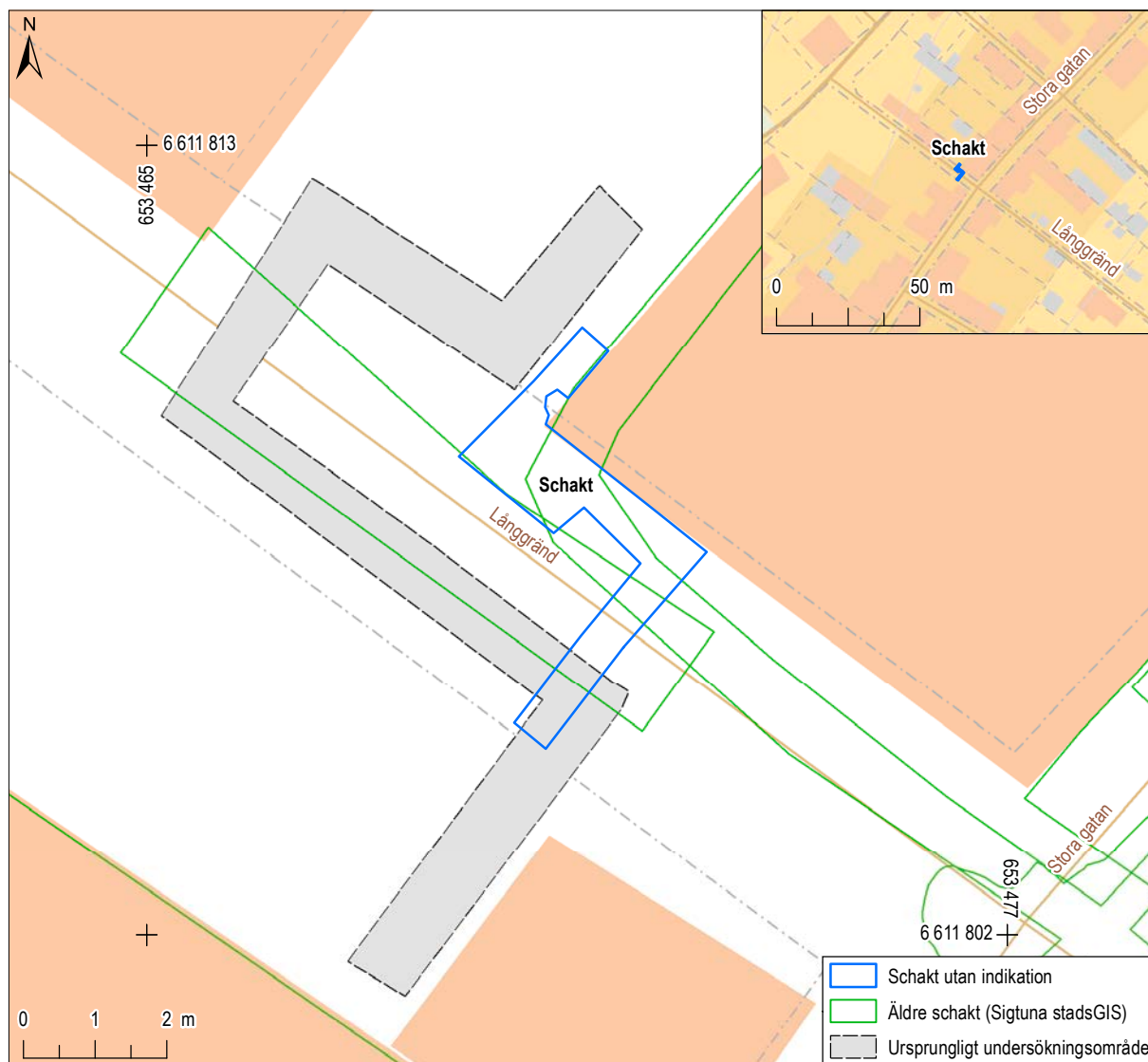


**Figur 2.** Schaktets placering utmed Långgränd. Mot bakgrund av Fastighetskartan skala 1:1500. Översikt med stadslager L2015:2168 enligt Kulturmiljöregistret (KMR), mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:25 000.

# RESULTAT

Ett schakt grävdes tvärsöver Långgränd, delvis inom sedan tidigare kända schakt (figur 3). Schaktet var cirka 3,4 x 3,3 meter stort och djupet varierade mellan 0,45–0,80 meter (figur 4). Den östra schaktväggen låg upp mot fasaden till fastigheten Brasan 3. Här var djupet som störst på grund av anläggandet av ett nytt elskåp. Schaktet var sedan tidigare

urgrävt och innehöll endast påförda och omrörda massor. Undergrund påträffades inte inom någon del av schaktet, möjligen kan orörda kulturlager finnas på ett större djup än vad som togs upp i det aktuella schaktet. Inget av antikvariskt värde påträffades (figur 5 och 6).



**Figur 3.** Schaktet, tidigare grävda schakt (från Sigtuna stadsGIS fr.o.m. juli 2012) och den tidigare tänkta dragningen för den nya elledningen. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:100. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2500.

Schakt-nr	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning
1	3,4 x 3,3	0,45–0,8	Asfalt 0,15 m. Påförda massor 0,30–0,65 m. Urschaktat i samband med tidigare markarbeten. De påförda massorna bestod av grus och sand innehållandes delvis taktegel, tegelkross och sten. I den södra och norra delen av schaktet var djupet ca 0,45 m, längs den östra schaktväggen var djupet ca 0,8 m. Schaktet grävdes ned till befintliga ledningar eller till det nödvändiga djup som krävdes för anläggandet av nya ledningar.

**Figur 4.** Schakttabell.





**Figur 5.** I schaktets nordöstra hörn grävdes befintliga kablar fram kring äldre elskåp. Foto från öster.



**Figur 6.** Södra änden av schaktet, ny elledning lades tvärsöver Långgränd mellan fastigheterna Trädgårdsmästaren 3 och Brasan 6. Foto från väster.

## ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

---

Arkeologikonsults projektnr:	3464
Länsstyrelsens diarienummer:	431-64517-2020
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2021-01-26
Uppdragsgivare:	Länsstyrelsen i Stockholms län
Företagare:	Vattenfall Eldistribution AB/ Vattenfall Services Nordic AB
Uppdragsnr i KMR:	202100063
Län:	Stockholm
Landskap:	Uppland
Kommun:	Sigtuna
Socken:	Sigtuna
Fastighetsbeteckning:	Trädgårdsmästaren 3 och Brasan 6
Typ av undersökning:	Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning
Undersökningstid, fältarbete:	12 april 2021
Koordinatsystem:	SWEREF99 TM
Höjdsystem:	RH2000
Projektledare:	Daniel Matsenius
Rapportansvarig:	Daniel Matsenius
Fältpersonal:	Daniel Matsenius
Planer och layout:	Ida Söderström
Kvalitetsgranskning:	Johan Blidmo
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs





Rapporter från Arkeologikonsult 2021:3464